Mashelo Ma Aŋfəm ŋa Raru Ta Amari Ma Rawuni Kəpet

KAWASƏR ANKAN

Owa ta salata kasothne ayiki a komane aŋ fəm akəpet, owa yi amari məthənane a komane ŋa-e, ŋa yi aŋgbeth ŋa rawankom, malompi, yi mathofəl ka noru.

Owa, ka kala agbap yi kasay amari ma anfem akepet ma po kara kadifethane ake po leser tatemp ta anfem akepet, owa ke po kara ka raru are, pe yi nanra anfem akepet manba nan rawankom ra kafof, katan edina, kete ba renes kepa ye, ane na tha yi mafela ma anfem akepet thon be noru. Owa o fisa ti, kama a te gbondar anfem re tay o tay be me yo na an thanthone te kefumper ane bet anfoso me thaler na-e, owa tasoma, a yi teke bot etho mekunkela na-e.

Owa a yi təkə sakəthi akera ake der o der, təkə yo tathof ta raru be təmane. Owa tasoma aŋfəm ŋa tathof be aŋ wopane ka raru, aŋ bot ka masekrane maŋ təkə beŋ kama aŋ gbasi ofu fəlen malane ma kasoŋ aŋfəm akəpet amari akomane ŋa, ka ayiki yi to wuni kəpet o yi-e, kəpa runiŋaŋi, yi bom ŋaŋ a thənane. Owa aŋ beŋ təkə səka ro di rawankom yi mayi makolo ma aŋfəm akəpet.

Owa rokom kati be tathof ate yi ka agnenki age, tesone kepa, ta te wopane rekin yi tathof ta raru tek sakethi yi kewop amari a komane agfem akepet yi tawankom tan.

Owa anpo ben tə kəyi kasəthne amari ame yi rawankom are, ya yi ankolo na masekrane ame.

Tasoma Akamatho ka Aŋfəm ŋa Raru kə Thasa

Akera Ake kəpa:

Mashelo ma kason amari a komane anfem akepet ame, ma yi otema wa wuni o wuni yi ka tathof ta raru be kama wuni o wuni, agbap o gbap ka raru, o yi teke bot masekrane ame re mera aloko be, re kethekesa anfem akepet kama an seka kayikis amari a komane anfem akepet yi tawankom tan ro di, keton ka anc yi ka tathof ro kor yi ane yi ka tathof tebran. Kama anfem be ka raru an wop masekrane ame. Owa kama an sothne, yi kewop masekrane ame keton ka anfem na tathof yi ka annenia anfem be man kaman-e:

Λŋsəkəl ʌtɔtɔkɔ

A kom ansem akəpet be na athənane yi rawankom. Owa an ba məmari məthənane. Owa an ba məfith yi təchemp. Chiyan, an yi təkə gbasi anskos nan mə kəpa na təkom.

2. Ansəkəl beka maren

Wuni o wuni o ba mari ma rawankom, yi mamari a bot ka masekrane ame, kama a te say ko ta abonsho, mayi ma aŋder ŋɔŋ, kəpa uwan duni thalom wunibom, sothlom atent maŋ fof, aŋdina maŋ taŋ, thalom kəpa aŋgbap aŋ yi, təkə ate mo wop ka amera ŋɔŋ, aŋthof ŋɔŋ, thalom aŋbonsho o wur, tə mone, ta ro a kom ko-o, yi mətəma o-e. Rodi kati so, a ye təkə yo ko agbay tə kəpa aŋgbap aŋe ro yi, amari o təma, thalom matəma ma aŋthof, thalom aŋgbaŋ owuni o yi-e, thalom kəpa aŋthof aŋe po chiya ka aŋyethe ŋati, thalom a taŋ ŋi mashəhɛke, aŋyi ro ratha ka athof alom, thalom aŋ baye ate ma yo ka aŋyethe ŋate.

3. Aŋsəkəl beka məsas

Wuni o wuni o ba лmari ta луевет уод, гличанкот год yi kлfisos луевет уод.

Ληsəkəl beka maŋla

A ye so təkə wop wuni rətar, thalom kəyis ko məsheke. A ye so təkə wop wuni, kəthila atar də roŋ o roŋ. Kathila aŋfəm ka ratar a yi təkə gbiŋe ki.

5. Ληsəkəl beka tamath

A ve təkə thalər, kəsəmpar, thaləm kəqbalo wuni ka anfəsə rəkəm.

6. Ληsəkəl beka tamthurukin

Wuni o wuni o ba amari mon a yi təkə son ko kətannane ka antho-e.

7. Aŋsəkəl beka tamthədɛrəŋ

Aŋfəm akəpet a thənanɛ teri ro der ka aŋthə. Əwa aŋ ba amari ma kama aŋthə aŋ gbəpər ŋa. Əwa aŋ ba amari ma kama aŋthə aŋ bum ŋa kəwur ka aŋe mə yə ŋa aŋgbay; ta aŋe məshim masekranɛ ame, thalə m təkə yə aŋfəm aləm aŋ ləsər masekranɛ ame.

8. Aŋsəkəl beka tamthərɛsas

Wuni o wuni o ba amari kama a thonkane ko ta bepi wuni o wuni o kathi ko amari moŋ ka rewuni kepet ketaŋane ka aŋ tho.

9. Aŋsəkəl beka tamthərɛŋanlɛ

A yε təkə barkar wuni ka ʌŋfɔsɔ. A yε təkə bot kɔ dɛr ɔfenʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ rʌthɔf ʌtel ka mʌ te mɔ yema.

Ληsəkəl bekn təfət

A yi teke son wuni o wuni afere athenane sua ko elens ka anbare na anthonkas gberkethe me te yo agbay ka kagbengben amari mon yi angbethe non, yi males thalom tales a pa to yo-e.

11. Ληsəkəl beka təfət ŋir

Owa wuni o wuni a po bot ka aŋbare ŋa aŋthonkas be ta maləs a pa mɔ yɔ-e, a ye təkə gbasi kəpa ate a lɔm kəpa tɔ yu-e təteŋ, haŋ thas a po gbengbeŋ yi kələfthi ləfthi. Owa a sɔŋ kɔ aŋfere ŋa kathonka kama ɔ kathineka ate a deŋ kɔ. Owa thas a bəp kəpa ate a l m təteŋ yenka ma wop kɔ tɛn.

Owa a ye təkəwop wuni ka aŋthɔ ka maləs ame pəyi ɔ botɛ ri mata mɔŋ, pə ka aŋthɔ ŋa aŋthɔf ŋɔŋ-o, thalɔm athɔf atel ka alɔkɔ a yɔ maləs mati-e. Owa a yɛ təkə thalər wuni pə thas mɔ to a bot təkəthalər wuni məshim aŋthɔ ka aŋlɔkɔ ɔ shim aŋthɔ-ɔ.

12. Aŋsəkəl beka təfət marəŋ

A yε teke bot kesen ka angbundu, anbonsho, mayira thalom ate mo gbal, owa kesambos ayiki ton yi anes ηο afino. Owa wuni o wuni ba amari ma ka yo antho an chima ko ka ane me bot ko kesen-e.

13. Ληsəkəl beka təfət məsas

Wuni o wuni o ba rawankom ra kakone ro o yema yi kəbot məyira moŋ ro o yema-e ra thof o thof.

Owa wuni o wani o ba Amari ma katey hali ro a kom ko-e teke kone ro o yema-e, thalom kekalane ro o wur-e.

14. Ληsəkəl beka təfət maŋlε

Wuni o wuni o ba amari ma kagbuke o ko mank
ne ra athof alom, kama a te dif ko.

Owa a ye teke noy ko amari ame ta salata efof eyay yay, thalom re tetek telom te won rapolitikis, thalom tetek te leser mathank ma Anyunayted Neshon.

15. Лŋsəkəl bəkл təfət tamath

Wuni o wuni o ba amari təkŋ yira ka aŋthof ŋɔŋ.

Owa wuni o baye mari taka kathi okos kon amari ma kayi ukin ka anthof non, thalom kabent ko kama o te shinkar kayi ukin ka anthof o te yema.

16. Ληsəkəl bəkʌ tɔfɔt tamthrukin

Aŋfəm aruni yi aŋfəm abom po tɛna-e, aŋ ba mʌri təkə nʌntʌnɛ mɔ to aŋ yema-e; təkə te kəlɛnɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌŋthɔf, thalɔm ʌŋdina kʌmʌ aŋ təpi tʌlek taŋ.

Owa a ye təkə not wuni kə kone bala ka owe o te yema. Ane mənantane-e, an yi təkə ben ka mayema man.

Эwa ma pəyi ralek ra mayira ra yi kaboth ka akələŋ kələŋ ka mayiranɛ-e, aŋə ka akələŋ bɛ yi ka aŋthɔfe, a yi təkə bum ŋa də roŋ o roŋ maŋ yema yatha-e.

17. Aŋsəkəl bəkʌ təfət tamthədɛrəŋ

Wuni o wuni o ba amari təkə ba akeŋ koŋ kon son. Owa o gbəli so kal ba akeŋ yi afəm alomŋ.

Owa wuni ο bayε mari təkə kathi ko ki ra foso rəkom.

18. Ansəkəl beka təfət tamthresas

Wuni o wuni o ba Amari ma rAwankom ra katəmtəmne to o yema, enane yoŋ yi Aŋdina o yema wop-e. Wa o ba Amari ma kashinkar Aŋdina o yema, yi malane moŋ. Owa o ba rAwankom ra kathəksa, kabatho, kataŋaŋe yi kəthəksa malane moŋ pəyi koŋ son-o, ka akələŋ kələŋ yi afəm alom-o, der ogberkethe-o, thalom ka aŋ gbundu non.

19. Aŋsəkəl beka təfət tamthrɛŋanlɛ

Wuni o wuni o ba rawankom ra ate o tema yi kafof ate o yema-e. Owa rawankom are o ba ri teke bet ate o nane ke te bot ko ke seŋ yi kethens, thalom kesakethi tera yi etemtemne de roŋ o roŋ ke tekelene ro o yi-e.

20. Ληsəkəl beka kəgba

Wuni o wuni o ba amari ma kawop məgbans məthəfəl yi kəkuluns aŋe o yema-e.

A ye təkə fəsar wuni kama ə kəkulune ka ate ə te yema-e.

21. Ληsəkəl bek∧ kəgba ŋin

Wuni o wuni o ba amari ma kagbasi agbap ka aŋkwament ŋa aŋthof ŋoŋ, kətaŋ ka koŋoŋ gbeŋ thalom ka owe o thithe.

Aŋkwhamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌte aŋfem aŋ yema-e. Owa mʌyema ʌme aŋ tə tɔrinɛ ŋʌ ka kʌtente thith aŋe aŋ yema-e, ka aŋgbundu. Owa a yɛ təkə pɛnshanɛ ʌmari ma wuni o wuni po bək təki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ təma ta ʌtɔŋ.

[Missing?]

22. Aŋsəkəl beka kəgba marəŋ

Owa ma peyi wuni o wuni o yi keton ka anfem akepet-e, o ba amari ma kamarane ko kama pefisa ko ketan ka emar ya anthof, emar ya tathof tetel, ketanane ka mo to o gbeli tema ukolo yi yiki keton ka ankos non.

Λŋsəkəl bekn kəgba εsas

Owa wuni o wuni o ba amari ma kaworek mapanth, rawankom ra kathith ko remapanth yi ka olompi wati kama ate penshane keson wuni mapanth.

Owa wuni o wuni o yi təkə ba aram athənane bepi an yo məpath məthənane kəte to agbay.

A yi təkə rʌm wuni o wuni ʌrʌm ʌfinɔ mə gbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rʌlek rɔŋ yi kəmar mʌtʌy məlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələŋ kələŋ ɔyi-e.

Wuni o wuni o ba amari təkə kulune, thalom kətəpi anənki mə chima ko kama o sotho aram afino ka mapanth mo worək-e.

24. Ληsəkəl beka kəgba manlε

Wuni o wuni o ba amari ma kafothane kawur kayo mapanth to o yema. Owa o ba amari ma kason ko aloko mo fothane aloko o loko.

25. Aŋsəkəl beka kəgba tamath

Wuni o wuni o ba Amari ma kayi uyenki məder, yi kabor koŋ. Owa aŋ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyet ɛwɔŋ, aŋseth kayi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌŋthɔf. Owa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌŋlɔkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkɛ ulopʌnɛ, thalɔm kəsəkɛ ubora, ubʌki, ɔwa sɔthəlɔm mʌ mɔ tə sɔ gbəli worək ka aŋyɛthɛ ŋɔŋ.

Αηκομική με α yi taka son μα mamari mathokon. Αηfath αμα ma kom ka ka te tha nantans yinka te tha nantansη, a yi taka son μα smar sthanans.

26. Ληsəkəl beka kəqba tamthurukin

Uwath O wath oba amari ma k ayoko oKaran A yi təkə yo wath o wath o pon ka karaŋ ka ataranthɛ təfɛth. Kerɛ kathəkəs tatol yi kakaraŋ kəboli rəkom a yi təkə soŋ ki ka aŋfəth aŋe gbəli thəkəs yi kakaraŋ kati.

Owa kakaran a yi teke yo ki kama ke gbeli mar owuni kama o ko rodi, te kebar ayiki ton yi rawankom ron. Owa keyi teke gbeli kara ko kesothrane emera, kamuyane, ke kara reyathki keton ka ta bona ta araru, anfem akepet, edina egbaske gbaske, owa yi ke kara methofel mo to Anyunated Neshon an yema-e.

Aŋkomra aŋ ba
  $\upbeta$ mari ma kathith ko kə karanŋ kaŋ yema aŋfɛth ŋaŋ aŋ karaŋ-e.

27. Ληsəkəl beka kəgba tamthədɛrəŋ

Owa wuni o wuni oba amari ma kataŋ makur ma aŋfəm ŋɔŋ ame ɔ yema-e, yi ka akələŋ kələŋ ɔ yi-e. O yi təkə yanthenε matay ame, ɔwa ɔ yi təkə mar kama mə kɔ ro di ka mɔyɛŋ.

Wuni o wuni o ba amari ma kəbum mayi, mayet ame o bempa yi atafa ate konon o gbal-e.

28. Ληsəkəl beka kəgba tamthrɛsas

Owa wuni o wuni o ba amari ma kataŋanɛ aŋe o yema pəyi ka aŋthof ŋɔŋ rəkor-o, thaɔm rə təthof tətel ro mɔ gbəli səthɔ aŋfɛrɛ ŋa ka səthɔ matay ame bɛ a gbal ka masekranɛ ame ka rawankom rɔŋ kəyankaŋ.

29. Aŋsəkəl beka kəgba tamthrɛnaŋlɛ

Owa wuni o wuni o ba ang
bethe na taka mar akalan kalan o sotho rawankom be o po tena yi kawur n
anien.

Owa hali ma apa wuni o wuni o ba Amari yi rAwankomroŋ, ta tArA ti kəpa o yi ro ratha ka Λ ŋtho. Owa o yi təkə yikis Amari yi rAwankom ra aŋkos ŋoŋ. Owa o anfəm ŋa rAwankom.

Owa amari ame yi rawankom are, ϵ soŋ y ϵ wuni mari təkə te taŋan ϵ mabotəs ma Aŋyunayted Neshon.

30. Aŋsəkəl beka kəgba təfət

Owa ate yi ka masekranε ame bε, a yε təkə gbasi ti təkə səmpar aŋthəf, wuni o wuni, thaləm anənki ŋa aŋfəm, thaləm təkə kasara amari yi rawankom yi ka masekranε ame.